

ชื่อวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์หลักอนัตตาในทัศนะพุทธทาสภิกขุ

ผู้เขียน

นางสาววรรัตน์ วีระเทศ

สาขาวิชา

ปรัชญา

ปีการศึกษา

2540

บทคัดย่อ

ข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์คำสอนเกี่ยวกับเรื่องหลักอนัตตาในทัศนะพุทธทาสภิกขุ ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้ แบ่งออกเป็นสองส่วน คือข้อมูลชั้นที่หนึ่งกับข้อมูลชั้นที่สอง ข้อมูลชั้นที่หนึ่งได้แก่พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย งานเขียนของพุทธทาสภิกขุ ข้อมูลชั้นที่สองได้แก่ วรรณคดี และตำราที่ท่านผู้รู้ทางศาสนาได้เรียบเรียงไว้

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ทำให้ได้ข้อสรุปว่า สิ่งที่ถูกปัจจัยปรุงแต่งทั้งหลาย ไม่พบว่ามีส่วนใดเลยที่พอจะเรียกได้ว่าเป็นอัตตา เพราะโลกแห่งปรากฏการณ์นี้เป็นเพียงการเกิดขึ้นของเหตุและผล เกิดขึ้นต่อกันไปอย่างไม่ขาดสาย

อนัตตาคือ ภาวะที่ปราศจากความเชื่อและความยึดมั่นถือมั่นในตัวตน เพราะความเชื่อและความยึดมั่นเช่นนั้นจะนำมาซึ่งความทุกข์

หลังจากที่ได้วิเคราะห์หลักอนัตตา ในทัศนะของพุทธทาสภิกขุแล้ว พบว่าเป็นอันเดียวกับที่ปรากฏในพุทธศาสนา แต่มีความแตกต่างกันตรงการใช้ภาษาของท่านพุทธทาสภิกขุ เข้าใจง่ายกว่าในคัมภีร์พระไตรปิฎก

Thesis Title   Analysis of Buddhadasa Bhikkhu's Concept of Anatta
Author :   Miss Wararat Weerates
Major Program :   Philosophy
Academic Year :   1997

Abstract

The data in the analysis of Buddhadasa Bhikkhu's concept of Anatta was drawn from both primary and secondary sources. The primary source included the Thai version of the Scripture and the works of Buddhadasa Bhikkhu. The secondary source included the commentaries, sub-commentaries and texts written by contemporary Buddhist Scholars.

The research revealed that no single conditioned thing can be properly called 'Atta' since all things in the phenomenal world fall within the Chain of Cause and Effect. 'Anatta', on the other hand, is the state of detachment, being without belief and self grasping. Clinging to a belief and the Self will lead to suffering.

In addition, it was found that Buddhadasa Bhikkhu's concept of Anatta was the same as that in the Scripture. However, Buddhadasa Bhikkhu's explanation of Anatta was less esoteric and thus easier to understand than that in the Scripture.